การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา บัญหาและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาและเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาสถานศึกษารองรับการ ประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็น มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ฉบับ ครอบคลุม มาตรฐานการศึกษา 14 มาตรฐาน ประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ทำการวิเคราะห์โดยการหาความถี่ หาค่าร้อยละ และการสังเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยลรูปได้ดังต่อไปนี้

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านผลผลิต ได้มีการพัฒนา และส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมและทักษะกระบวนการทาง ปัญญาของผู้เรียน แต่การดำเนินงานยังขาดประสิทธิภาพเนื่องจากครูยังขาดเทคนิคการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้และการสร้างวินัยในตนเอง

ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านกระบวนการ มีการจัด โครงสร้างองค์กรและการบริหาร จัดระบบสารสนเทศ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บุคลากร ในสถานศึกษามีส่วนร่วม มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ยังขาดการ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาในการเรียนการสอน

ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านปัจจัย ผู้บริหารสถาน ศึกษาการมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ มีการจัดทำสาระหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูในการประกันคุณภาพการศึกษา แต่ครูยังขาดความกระตือรือรันในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิด ขาดการสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ความต้องการด้านผลผลิต ต้องการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยผู้เรียนให้มีจริยธรรมที่ดีงาม มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ประหยัดทรัพยากรและห่วงใยใน สภาพแวดล้อมและมีความเสียสละต่อส่วนรวม ปัญหาในการดำเนินงานคือ การจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครูยังขาดการพัฒนาวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การถ่ายทอด อย่างเป็นระบบ และยังขาดการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน

ความต้องการด้านกระบวนการคือ การจัดให้มีการจัดเก็บข้อมูลสาระสนเทศที่จำเป็น ต่อการบริหารโรงเรียนอย่างครบถ้วนและครอบคลุมทุกด้าน ต้องการให้ชุมชนร่วมกำหนดการจัด กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนและร่วมตรวจสอบและประเมินผล ส่วนปัญหาคือการประสานงาน ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดแก่ผู้เรียนยังไม่ต่อเนื่อง

ความต้องการด้านปัจจัย คือ การพัฒนาบุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง มีการส่งเสริมอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนปัญหาคือ ผู้บริหารขาดการสร้างขวัญกำลังใจและการพัฒนาจิตใจของบุคลากรในสถาน ศึกษา ให้มีความตระหนักในพัฒนาการจัดการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางเบื้องต้นในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผลผลิต ควรเน้นการปลูกผังคุณธรรมจริยธรรม การมีความฉลาดทางอารมณ์ พัฒนาการทางสมองมุ่งให้ เกิดทักษะกระบวนการคิด ด้านกระบวนการ ควรเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานและ ทำงานเป็นทีม พัฒนาบุคลากรโดยการสร้างความตระหนักในการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การกำหนดเกณฑ์ วัตผลและประเมินผลผู้เรียนควรพัฒนากระบวนการทางปัญญาและทางสังคมแก่ผู้เรียน มีการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ควรมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายโดยใช้กระบวนการของวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: PDCA)

The purpose of this research was to study result of educational quality assurance management, problem and demand to develop school and offer approach to develop school, support external assessment form the office of national education standard and quality assessment of school attached to the office of Chae Hom district primary education Lampang Province. Population and sampling group were school executive and teacher 210 persons. Instrument was used by questionnaire which it was check program and opened 2 copies. They covered 14-education standard including 3 parts were product, process and input. Data was analyzed by frequency, percentage and synthesized data. Result of this research, It can be concluded as follows.

Educational quality assurance management of school in part of product. It was develop and support physical condition, emotion, cohabitant skill in society and intellect skill of learner. But management stills lake of effective because teacher still lake of teaching technique, which emphasized learner analyzed, look for knowledge and created oneself discipline.

Educational quality assurance management of school in part of process. It organized structure of organization and execution, information system, school improvement plan, participative management and learner cantered approach.

But it stills lake of support and promote using resource and local wisdom for learning between community and school continuously and seriously.

Educational quality assurance management of school in part of input. Educational administrators developed management system, created curriculum in line with local demand and created knowledge and understanding for teacher in educational quality assurance. But teacher still lake of enthusiastic to change teaching method that emphasized learner thinking process instrument for measure and assessment continuously and seriously.

Demand of product required develops learner character to good morality and had oneself discipline. They were responsible for entrusted work, saved resource and worried about environment and collective sacrifice. Problem in process was learning management of teacher still lake of develop teaching method which learner created opinion and thinking process and communicated systematically. They still lake of develop instrument for learner evaluation and assessment.

Demand of process was collect essential information to administer school completely and cover all aspects. They required community participate with determine activity to develop school and check and assessment. Problem was join between school with community to bring local wisdom pass on learner still uncontinuously.

Demand of input was develop personnel work together to firm teamwork. Personnel were trained knowledge and ability to create activity for learning regularly. Problem was administrator still lake of create morale and develop personnel mind in school to realize education management according to educational quality assurance.

Fundamental approach to develop all systems in school according standard system. In part of product should emphasize to develop one's character morality, emotional quotient and brain development go to create thinking process systematically. In part of process should emphasize personnel participate in work and teamwork and develop personnel by create efficiency work. They should develop instruction that learner created thinking process. Determination learner evaluate standard and assessment should develop intellect and social process to learner. They brought local wisdom and communities participate in honestly. They should control and cheek work of personnel all systems by using Quality Control Circle: PDCA.